

una assistència per anar al casal a veure una obra de teatre, els qui anaven a doctrina podien anar al teatre, més tard, quan no hi va haver gent per fer teatre, ho van fer amb el cinema. Al Casal hi havia la gent més jove, els més grans anaven a l'Orfeó. Aquesta època tenia molta activitat. Allà hi havia gent que sabia cantar bé i van començar a fer sarsueles. Això els va donar un auge de por, fins van ser coneguts a molts llocs de Catalunya.

També, en vas ser de l'orfeó?

Sí, una mica més tard. L'any 51, em vénen a buscar una colla de l'Orfeó on hi havia la meua germana, per fer "Terra Baixa", ells ja feia temps que en feien de teatre. En aquest moment va començar una altra etapa i es va dir Quadre Pere Aubert. En Pere Aubert que havia mort l'any 51 havia sigut impressor, compositor i autor teatral. Va fer comèdies musicals.

Què significava fer "Terra Baixa" l'any 51?

Bé. La fèiem perquè s'havia fet tradicionalment, totes les obres eren del segle passat, no s'havia pas evolucionat. Tant a l'Orfeó com al Centre Obrer, abans de la guerra, com al Casal Marià, ens movíem amb un grup de 30 o 35 obres, sempre les mateixes, era una cosa molt antiquada. Els de l'Orfeó van ser els primers d'agafar alguna cosa més moderna. Es considerava que dins el Teatre Català, el teatre de Guimerà no s'havia pas pogut superar. Consideràvem que estava molt bé. Tenia molt èxit de públic. A la gent els agradava el teatre, a molts més que el cinema, era teatre popular. D'altra banda, no hi havia res més.

Vaig ser de l'Orfeó. Els del Quadre Pere Aubert fèiem sortides pels pobles de la comarca a fer teatre, "bolos" que en diuen ara, principalment per Quaresma quan tancaven les sales de ball dels pobles. Ho fèiem a l'església o als magatzems de les cooperatives de pagesos, abans de començar havíem d'anar a buscar els bancs de l'església. Me'n recordo que la primera vegada que vam anar a la Pinya a fer teatre, jo tenia 11 anys, vam anar d'Olot a la Pinya a peu amb tot l'attrezzo a sobre. Del 54 al 57 vaig ser director del Quadre Pere Aubert.

Pel que ens dius, hi havia molta vida cultural a Olot...

Als anys 50 hi va haver una activitat cultural enorme, propiciada no sé per què. Per començar, a l'ajuntament hi havia una persona que era l'Eduard Cuéllar, germà de l'Alexandre, que va organitzar conferències, exposicions i altres coses, és un home de lletres, un intel·lectual. Surt la revista Pyrene on hi havia la part bona de l'Arriba Espanya, la gent amb més inquietuds que s'hi estava perquè no n'hi havia cap més; la gent que tenia ganes d'escriure s'havia d'agafar allà on podia, que organitzava actes al casino, hi havia el Cràter d'art, la Penya Novetats. L'any



1a. Comunió 1944.

1953 es comença el teatre infantil a l'Orfeó, el 1956 es munta un cercle musical, també el 56 l'associació de música, el 58 l'Amateur Club Fotocinematogràfic que el 59 inicia l'activitat cinematogràfica amateur de competició i de cinema no comercial.

Es pot dir que es recupera l'activitat d'abans de la guerra?

Per a mi, sí. Els anys vint i trenta hi havia el Centre Obrer i l'Ateneu Obrer, jo no hi era pas però ho he llegit. La cultura a Olot tenia solera. Tot i que als 40, la gent va passar molta gana. Les fàbriques, aquí a Olot, no van deixar de funcionar mai i sort n'hi va haver. Tot i així, una postguerra és molt fotuda. Hi va haver refugiats vinguts de les zones que anaven ocupant els nacionals que es van quedar aquí un cop acabada la guerra perquè d'allà on venien no hi havia maneres de viure.

I la gent del règim, com les veia aquestes coses?

Estava ben vist, no hi havia traves. De tota manera, del règim ho era tothom. Els que havíem nascut als anys 30, d'abans no en sabíem res, com aquell qui diu només havíem sentit a dir que els rojos eren una gent molt dolenta. I eren rojos tots els qui no eren franquistes. Al temps d'en Franco molta gent no era pas conscient que aquell règim era una cosa sense llibertat.

Però, tot i així en vau poder fer moltes de coses?

El jovent tenia iniciatives, com es veia en aquella exposició que van fer a l'hospici: *Olot, anys cinquanta*. Se'n van fer moltes de coses. Per exemple, amb nosaltres hi havia jovent a qui els agradava molt cantar i hi havia gent que es dedicava a acompanyar al piano en aquests cantants aficionats, de bona gana! A vegades passàvem la tarda del diumenge a casa d'un pianista, cantant. Un altre dia a la Indústria, uns ens van dir que estaven preparant un cercle musical. En

aquell moment a finals del 55 havien sortit els discos d'alta fidelitat, fins aleshores eren de pasta de bacalita. La idea del Cercle Musical era d'adquirir discs i escoltar-los plegats, de tota mena, jazz, clàssic, música moderna, del dia. Els compràvem a can Coderch que ens deixaven els catàlegs i demanàvem els que ens interessaven. El Cercle va tenir una activitat músico-cultural excel·lent.

Ja no hi havia aquella cosa d'acabada la guerra, que, a vegades, detenien grups de gent que parlaven. Sabíem que estava prohibit reunir-se més de no sé quantes persones, que la Guàrdia Civil et podia detenir per això, però tothom ho feia. Era més la por que la realitat que es vivia. Per exemple, era prohibit fer carnaval però a l'Orfeó el feien amb l'excusa que era només per als socis i a porta tancada però ni ho feien per als socis ni es tancava la porta. Venia la Guàrdia civil allà i prenia una copa. El



"La Gran Via". Teatre Principal (1950).